

Павлова Т.В.

ст. наук. співробітник

Одеський національний економічний університет

Котова І.М.

ст. наук. співробітник

Одеський національний економічний університет

(Україна)

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ НАПРЯМКИ ТА РОЛЬ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ У РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Для стабільного соціально-економічного розвитку будь-якої країни важливо забезпечити динамічне функціонування кожної галузі. Однак, для країн, які не багаті на мінеральні ресурси, пріоритетом виступає промисловий комплекс. Тому, більшість країн використовують його можливості для відновлення національних економік та виходу на провідні позиції в світі. Це обумовлено тим, що на промислових підприємствах сконцентровано більшість високотехнологічних основних засобів країни, використовуються новітні технології та працюють найбільш кваліфіковані інженерні та робочі кадри.

В Україні спостерігаються тенденції до зниження ролі промислового комплексу в національній економіці з дев'яностих років ХХ століття, що викликає стурбованість у вітчизняних науковців. Так, на думку Б. Данилишина та В. Чижової: «Різке скорочення в останні роки інвестицій передусім у реальний сектор економіки країни, призвело до загрозливого зниження виробництва високотехнологічної продукції (в першу чергу промислової), що є наслідком суперечностей, які виникли в процесі реформування економіки і перешкоджають досягненню цілей інноваційного розвитку» [1, с. 7].

На негативних змінах у структурі вітчизняного промислового комплексу наголошує увагу також В. Геєць: «То, що склалося в структурі промислового виробництва України, можна визначити як подальше загострення структурної деформації, причому фактори, які це обумовили, не вичерпали свого негативного впливу і зараз» [2, с. 58]. При цьому, як відмічають М. Якубовський, В. Нивицький та Ю. Кіндзерський: «Більш як 2/3 загального обсягу промислової продукції припадає на галузі, що виробляють сировину, матеріали та енергетичні ресурси, тобто продукцію проміжного споживання, яка до того ж має високу енерго- і матеріаломісткість і низьку ефективність щодо створення валової доданої вартості». Запорукою успішного розвитку економіки країни є піднесення власного промислового виробництва, адже виробництво забезпечує різноманітні блага, які становлять необхідні умови життя і розвитку людського суспільства на будь-якому історичному щаблі його існування. Однак, незважаючи на загальне розуміння провідної ролі промислового комплексу в економіці будь-якої

високорозвиненої країни, в Україні не створені пріоритетні умови для його розвитку. Наведене вимагає нових наукових досліджень зазначеної проблеми та розроблення заходів для стимулювання освоєння та виробництва високотехнологічної промислової продукції.

Програми відродження та розвитку країн, які досягли економічних успіхів та сьогодні входять до групи світових лідерів базувалися на поєднанні таких засад:

- пріоритетному фінансуванню визначальних для національних економік галузей, які слугували своєрідним «локомотивом» для всієї економіки;
- орієнтації на збільшення експорту, з наданням переваг наукомістким галузям та промисловій продукції з максимальним ступенем переробки;
- державному регулюванню розвитку національних економік, із захистом інтересів національних виробників та експортерів.

Слід відмітити, що стабілізаційним факторам у нашій країні не було приділено достатньої уваги. Український експорт не має сталої тенденції до зростання, носить сировинний характер, а держава постійними затримками з поверненням податку на додану вартість створює додаткові труднощі для експортоорієнтованих галузей та підприємств. Через відсутність достатнього фінансування наукових та науково-дослідних установ в Україні спостерігається постійний відтік наукових кадрів, а через не завжди обґрунтоване нарощування кількості приватних вищих навчальних закладів падає рівень та нівелюється вища освіта. При відсутності достатньої кількості власних сировинних запасів та гострому дефіциті енергоносіїв впровадженню імпортозамінних технологій і зменшенню енергомісткості промислової продукції та національного ВВП практично не приділяється уваги.

Висновки. Отже, якщо так буде продовжуватися і далі, то через наступні два десятиліття промисловий комплекс України залишиться без таких галузей як машинобудування та легка промисловість. Складну промислову та побутову техніку Україна імпортуватиме з економічно більш розвинутих країн, поставляючи їм сировину, матеріали, мінеральні добрива та хімічну продукцію.

Таким чином, щоб забезпечити динамічний розвиток окремих галузей та національної економіки України в цілому можна тільки шляхом оновлення технічного та технологічного рівня промислової продукції.

Література

1. Данилишин Б. Науково-інноваційне забезпечення сталого економічного розвитку України / Б. Данилишин, В. Чижова // Економіка України. – 2004. – №3. – С. 4–10.

2. Геец В.М. Проблемность структурных трансформаций экономики стран с развивающимися рынками / В.М. Геец // Економіка і прогнозування. – 2009. – №1. – С. 54–69.